

Nye udgaver før lukketid!

af Anders Hjorth-Jørgensen

I 1962 stoppede Gilberton produktionen af nye *Classics Illustrated*-titler. Det forhindrede dog ikke redaktionen i lige til det sidste, at diktere nye udgaver af de ældre titler. Blandt disse *Arabian Nights*, *Oliver Twist* og *Typee*.

Efter 7 oplag af 1. udgave – hvor det sidste udkom i 1950 – blev *Arabian Nights* omskrevet af Alfred Sundel og nytegnet af Charles Berger i 1961. Den nye udgave, som er genoptrykt her, udkom kun i 1 oplag.

1. udgave af *Oliver Twist* udkom i 11 oplag – de sidste tre med malet forside, som også blev brugt på George Evans' og Reed Crandalls nytegnede udgave fra 1961. Denne udgave, som Alfred Sundel ligeledes leverede manuskriptarbejde på, udkom i seks oplag.

Typee var tidligere udkommet i 6 oplag – de sidste fire med Gerald McCanns malede forside – blev i 1962 nytegnet af Luis Dominguez.

Denne udgave blev imidlertid ikke udgivet i USA, da Gilberton i mellemtiden stoppede serien.

Tusch'en var derfor knapt nok tør, før disse tre nytegnede klassikere udkom i Norge. Men var det overhovedet nødvendigt at sætte nye tegnere på titlerne?

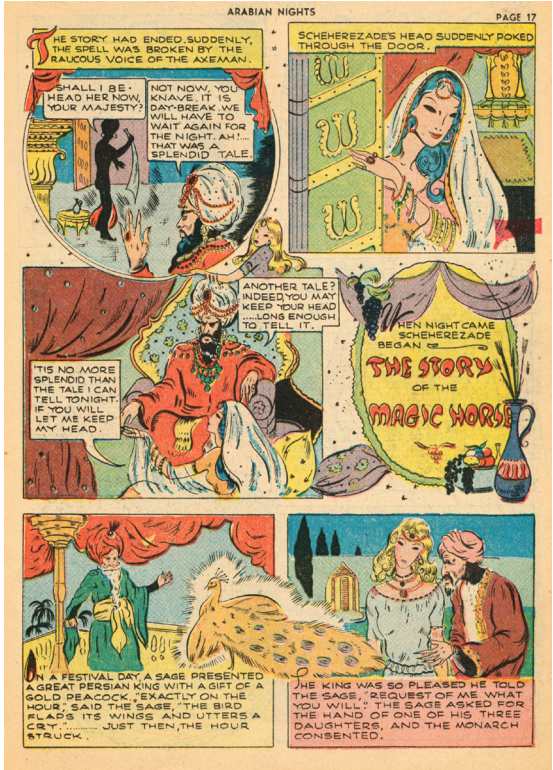
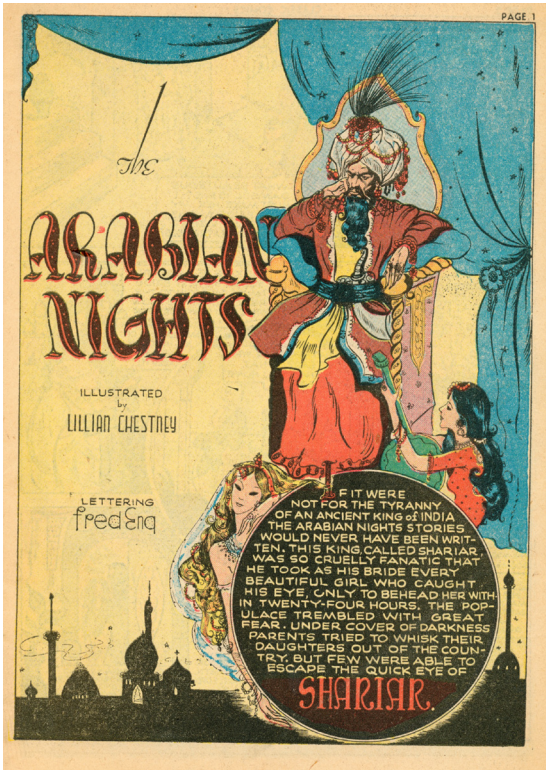
Berger leverer et udmærket arbejde på *Arabian Nights*, men dermed blev vi Skandinavien snydt for Lillian Chestneys særegne, jugendinspirerede stil. Tegnet i 1943 adskiller den sig med sin elegance væsentligt fra periodens øvrige *Classic Comics/Classics Illustrated*, som for fleres vedkommende er præget af langt større enkelhed i det visuelle udtryk.

Som skrevet udkom sidste oplag af denne udgave i 1950. Måske fordi den med sine dekorerede billedrammer, glimtende stjerner og juvelbesatte turbaner holdt et drengepublikum væk fra hæftet, som William B. Jones hævder i sin bog *Classics Illustrated. A Cultural History, with Illustrations*.

Jeg ser nu en anden årsag! I de år var kritikken af bl.a. tegneseriernes erotiske over- og undertoner ved at få vind i sejlene i USA. Og selvom vi med vor tids øjne kan have svært ved at få øje på det anstødelige i Chestneys *Arabian Nights*, var det langt nemmere i 1950'ernes bonerte USA. For at undgå kritiske røster blev titlen derfor lagt på hylden indtil en ny, "mindre kritisabel" tegner blev sat på opgaven i 1961!

I øvrigt mangler 2. udgave en fortælling. Chestneys udgave, som spænder over 60 sider, rummer også *The Story of the Magic Horse*.

I Evans' og Crandalls hænder blev *Oliver Twist* et af seriens absolutte højdepunkter. Det ændrer dog intet ved det faktum, at førsteudgavens tegner, Arnold Hicks, i sin stereotype beskrivelse af Oliver, Fagin, Artful Dodger (Fupper), Nancy og Sikes har fanget noget af den samme robusthed, som prægede Cruikshanks, da han illustrerede Dickens' originale romaner, og meget af den stemning, som præger disse. Det samme var også tilfældet med Henry C. Kiefers Dickens-gendigtninger i *Classics Illustrated*-format, men han undgik at blive omtegnet. Men Hicks udgave, som spænder over 52 sider, fandt ikke nåde for redaktionens blik ved indgangen til 1960'erne, selvom Hicks havde leveret et godt arbejde til Georgina Campbells med trofaste gendigtning af Dickens' roman. Hvem, der har leveret manuskript til 2. udgave af *Typee*, forlyder der intet om, men sammenlignet med 1. udga-

vens 52 sider er der også meget lidt forskel i handlingen. Så gendigtningen kan udmærket tilskrives 1. udgaves Harry Miller. Kun i tilføjelsen, Richard Tobias Greenes, historie er der for alvor tale om en ændring. I 2. udgave fortælles den over 2 sider, i 1. udgaven over 6 sider.

1. udgaves tegninger er udført af Ezra Whiteman, som ikke er krediteret for andre bidrag til amerikanske tegneserier. Det forklarer den amerikanske tegneserieforsker James Ware med, at der er tale om to tegnere fra Iger-Shop, den afro-amerikanske tegner Ezra Jackson og kollegaen Maurice Whitman, som ofte arbejdede sammen. De kombinerede ofte deres navne på de mest fantasifulde måder. Og som en inside joke tilføjede sorte Ezra Jackson og hvide Maurice Whitman et "e" til Whitman, da de signerede arbejdet på *Typee*: Ezra Whitemann! Sidste oplag af 1. udgave udkom i 1952. Når den først blev sat på udgi-

velseslisten igen i 1962 skyldes det uden tvivl gengivelsen af de to hovedpersoner i 1. udgave. Der er tale om to unge mænd, men Ezra Whitemann tegner dem som to hærdede, muskuløse sømænd, som har rundet de 30 år. Og Melville var 21 år! I det hele taget opleves de fleste mænd – og enkelte kvinder – som var de havde "pumpet jern" i et motionscenter i årevis. Her virker Dominguez' version langt mere troværdig. Og det var sikkert det, chefredaktør Roberta Strauss havde som mål, da hun bad om en nyttegning. Men det fik det amerikanske publikum altså ikke glæde af. Det fik vi til gengæld i Europa.

Anders Hjorth-Jørgensen er uddannet bibliotekar. Han har siden 1972 skrevet en lang række bøger og artikler om tegneserier. Startede i 1993 Tegneseriemuseet i Danmark.

